



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

VI. De dolo & contumacia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Pius V.

Res confessi à vinculo carceris non solvantur nisi executionis sententia paruerint.

CAP. II.

Utm sicut accepimus, visitatores carcerum almæ urbis nostræ, homicidii, aliorumq; capitalium criminum reos carceratos, ad illorum absolutionem & liberationem nimia humanitate proni atq; proclives, sepe à carceribus liberari faciunt sub cautione de se presentando, aut alias sub aliis obligationibus & conditionibus eis bene visis, & ita processus debilitantur, & causarum expeditiones differuntur, vel (quod molestius ferimus) eos quandoq; liberant, ac propterea delicta impunita remanent contra jus & iustitiam a publicam. Nos considerantes impunitatem scelerum esse incentivum malorum, nolentesque in futurum reos homicidii, ac aliorum delictorum capitalium, nisi in casibus à iure expressis, à carceribus liberari, & extra carceres audiri, ac levius puniri, tenore presentium, eidem visitatoribus sub poena indignationis nostræ inhibemus atque interdiciamus, ne posthac reos carceratos, ut præmittitur, arbitrio suo relaxent & liberent. In levioribus autem delictis reos confessos aut convictos non relaxent, neque liberent, nisi prius sententia, aut condemnationi, quam eis indulgentiam & imponendam duxerint, paruerint, & illius executione facta fuerit. Volumus autem, quocumque viderint æquitatem juris rigori attenta facti qualitate præferendam esse, cum ad solum Principem ius decernendi inter jus & æquitatem non scriptam spectet & pertineat, tunc facti qualitas diligenter invista consideretur, & si quid ab eis de iure relaxandum videbitur, nobis unus ex visitatoribus unâ cum iudice causa referat, præsentem procuratorem fiscales, vel Advocato fiscali ejusdem Camere & fiscali, ac etiam pauperum advocato, ut à nobis quid statuum & deliberandum sit, intelligant.

Idem.

In causis criminalibus confessi appellare nequeunt.

CAP. III.

IN confessos iudices procedere possunt, non obstantibus b̄ appellationibus & inhibitionibus, & absq; aliquarum poenarum incuria.

TITVLVS VI.

DE DOLO ET CONTVMACIA.

Pius Quartus.

Defensio condemnatorum in contumaciam, infra semestre exigi debet.

CAP. I.

QVoniã sepe contingit, ut qui ex aliquo crimine in contumaciam condemnati fuerint, perdurant ad multos annos in contumacia, expectantes occasionem, ut per temporis diuturnitatem criminis probatio impossibilis reddatur, & tunc quærent contumaciam sibi remitti, & super defensionibus audiri, cum criminis probandi facultas est sicco subblata, causam plenamque vel coram iudicibus in ipsos propensâ, vel in locis ubi iura sicci deduci non possunt, introducentes, statim, quod rei in contumaciam condemnati, ad suas defensiones faciendas admitti non possint, nisi infra sex menses e, quoad faciendas videlicet à die condemna-

tionis, quo vero ad iam factas contumacias, ad publicationis presentium computationem, que ab initio in loco ubi condemnatio facta est, vel in terra generali Provincie ubi delictum factum committitur, si secus fieri contingat, quæcumque absolutiones obtinendæ, etiam si vigore commissionis ipsarum obtinerentur, nulli sunt roboris vel momenti, sed ad hanc condemnationem iam factam executionem deinceps sententia in contumaciam latæ necesse non habent, & tanquam in rem iudicatam tractentur, nec & personaliter executioni demerentur. Nec bannis profit minor aetate viginti annorum, cum maioribus quatuordecim annorum, qui banniti huiusmodi in contumaciam condemnati, non ant postmodum absolventi, sed in perpetuum, scilicet scutorum, & infamiz perpetue illis gratia, si in spiritualium solutione, absolvente decem. Innocentius Rom. 26. Maji 1365.

Pius V.

Semestre spatium concessum Pii V. decreti contumaciae in primas causas defensionis, ad annum extenditur, si propria tamen, ut sponte comparentibus distaxat, non capta, non favoreat & patrocinetur.

CAP. II.

VDum postquam fecerit record. Pius Pape IV. precessor noster, cupiens subterfugis decemque annis obviare, per quasdam suas in forma antiquæ scriptas literas, sub dat. Romæ apud sanctum Petrum, Cal. Iunii, Ann. 6. inter alia scripsisset, quod reos contumaciam condemnati ad suas defensiones facienda non possint, nisi infra sex menses, quod si postea contumaciam ad die condemnationis, quo vero ad publicationem computationis, per alias nostras, quæ in forma scriptis propriis emanatas literas, die 10. mensis Iulii, huiusmodi nostri anno primo publicatas, annuum terminum huiusmodi ad annum prorogamus, ac terminum huiusmodi defensionis non nisi ad octiduum terminum denegari deberet decem. Compro, sicut accepimus, à nonnullis ordinacionibus & constitutionem huiusmodi, nigramque & diti interpretacionem in illis edendis intentionem variis calumnia dactis, & super earum finibus interpretacionibus apertè protestabere, & illas intricare, & extricare iniquè intentionem evitare satagentibus, sepe in dubium revocantur, licet ex verborum proprietate res aliter intelligatur, scilicet tam sponte comparentes, & quibus impedit motus proprius præfati prædecessoris, quam deinceps infra dictum tempus, indistincte ad tempus edendis faciendum suas b̄ defensiones, maxime distaxat eodem nostro motu proprio appositis scriptis veribus, videlicet: *Ac contumaciae huiusmodi, quæ post annum elapsi terminum denegari debent, quæ infra prolatæ sunt, & videntur posse comprehendere, ut sponte comparentes, quam capere, nihilominus præcedentes, quod verba ipsa nihil aliud dilacionem prærogationem terminant, his quibus ex motu proprio prædicti prædecessoris denegari non possunt. Nos igitur ad tollendum omne dubium, & obviare evitandum, quod capti, & sponte comparentes*

a. Contumacia in criminalibus accusata. l. i. §. i. de pœnis. Bart. in L. i. de pœnis. ubi dicitur, quod si de pœnis, sed de pœnis ad reprimendum in verbis, significat. b. Contumacia quæ non auditur, nisi contumacia facta expressè sit. Bart. in l. i. §. i. de pœnis. c. Pius V. in sequenti constitutione, contumaciae infra annum ad defensionem admitti posse decrevit.

a. Contumacia in criminalibus accusata. l. i. §. i. de pœnis. Bart. in L. i. de pœnis. ubi dicitur, quod si de pœnis, sed de pœnis ad reprimendum in verbis, significat. b. Contumacia quæ non auditur, nisi contumacia facta expressè sit. Bart. in l. i. §. i. de pœnis. c. Pius V. in sequenti constitutione, contumaciae infra annum ad defensionem admitti posse decrevit.

essent conditionis, necnon calumniis & aliis inconvenientibus hujusmodi, quantum cum Deo possumus, obviare, omnemque disputandi materiam tollere, & in his opportune providere volentes, necnon singularum litterarum predictarum ac indiciorum, inquisitionum, processuum, condemnationum, & sententiarum deluper formatarum, & latrarum, ac formatarum & promulgandarum hujusmodi, aliorumque forsan latius expressorum tenores, contentus, formas, & compendia, ac tenorem delictorum, criminum, & excessuum, ac poenarum hujusmodi, & iudicum nomina, cognomina, gradus, & qualitates, ac quantitates, & loca, pro plene & sufficienter expressis habentes, & decernentes, necnon singulas primarias litteras confirmantes & innovantes, motu simili, &c. quod banniti & in contumaciam condemnati in poenam capitis & ultimi supplicii, si capiti ad manus Curie devenerint, per iudices ad novas sive alias defensiones faciendas, etiam intra dictum tempus non admittantur, nisi habita a nobis vel signatura nostra deluper gratia speciali, nec littera ipsa quae in eorum ordinem edita sunt, eas in aliquo suffragentur, aut illis se lavare sive defendere possint. Quinimo, quod iudices praefati sententias ipsas condemnatorias, tam in iube, quam extra eam latus & ferendas, si tamen legitimis praecedentibus iudiciis ad inquirendum promulgatae fuerint, executioni realiter & corporaliter suis loco & tempore congruis respective totaliter & integre contra sic capros demandent, & demandari faciant, hac nostra perpetuo valitura declaratione declaramus & decernimus, & quatenus opus sit, de novo statuimus & ordinamus, & ita memis & intentionis nostrae fuisse & esse attestamus. Rom. Id. Septemb. 1571.

TITVLVS VII.
DE SEQUESTRIIS.

Pius Quartus.

Iudicibus decernendi sequestra fructuum beneficiorum lite pendente concedit facultas.

CAP. I.

Sanctissimus in Christo Pater & Dominus noster Dominus Pius divina providentia Papa IV. cupiens, propter suo pastorali incumbit officio, unicuique quod suum est tribui, iustitiamque inter omnes aequa lance ministrari, ac animarum periculis, & fraudibus eorum qui passim beneficia Ecclesiastica in mensibus, in quibus illorum collatio & provisorio per constitutiones suas, seu Cantuellarum Apostolicarum regulas deluper editas, dispositionibus suis pro tempore reservatis existunt, vacantis, seu alias eidem & sedis Apostolicae dispositioni generaliter reservatae, aut ex generali reservatione Apostolica vel alias affecta, ordinaria, seu alia auctoritate, contra dictarum constitutionum tenorem auras indebitis sibi conferri, & de illis etiam in providendi procurant, & in eis praetextu collationum & provisionum hujusmodi se intrudunt, ad hoc ut illorum fructus suos faciant, & ex eis impetrantes Apostolicos seu alias iusto titulo provisos molestant, & interim lites adeo in longum protrahant, ut impetrantes & iustum titulum habentes, aut cum eis concordare, aut eorum iuri cedere & renunciare, aut in prosecutione litem hujusmodi omnes fere eorum facultates diffinire, & tandem in illarum prosecutione mori cogantur. Quinque beneficia in Romana Curia vel extra eam litigiosa resignant, aut eorum iuri cedunt simpliciter vel in favorem tertii, in memorialibus cum parvis datis & consensibus deluper praefatis, quae penes se retinent, & nihilominus lites hujusmodi prosequantur, & cum cognoscitur nullum ius sibi in hujusmodi beneficiis litigiosis competere, ad effugiendum sententiam, & expensas,

vel fructuum restitutionem, in quibus condemnandi videntur. Supplicationes deluper signari, ac datas, & consensibus parvos hujusmodi extendi faciunt, asserentes se iam diu illa dimisisse, partes foventes bonum ius, & iudicis iustitiam ministrantes deludendo, quantum in eo est obviate, ac omnem penitus talia praefandi occasione tollere, hac sua perpetuo valitura sanctione statuit & ordinavit, quod quoties in antea aliquem super quovis beneficio Ecclesiastico, ut praefertur, reservato seu affecto, & dicta auctoritate vel alias nulliter collato tam in dicta Curia quam extra eam litigare contigerit, & iudici ordinario, seu cui causa deluper commissa fuerit, etiam summarie & extrajudicialiter, quantum sibi pro rei qualitate sufficere parte legitime citata videbitur, confiteri beneficium ipsum in dictis mensibus vacavisse, ad alias, ut praefertur, reservatum seu affectum, & nihilominus ordinaria, seu alia auctoritate nulliter collatum, & indebitis detentis existere, idem iudex reproducta citatione fructus, redditus, & proventus beneficiorum sic nulliter collatorum, & indebitis detentorum sequestrari a mandet & faciat, ac alias exequatur in praemissa necessaria & opportuna. Super quo eidem iudici omnem potestatem & auctoritatem imperpetuum est. Idemque sancta sua in causis nunc in quavis instantia coram eidem iudicibus pendentibus similiter observari mandavit. Praeterea decrevit & declaravit sic resignantes seu cedentes, & nihilominus lites hujusmodi prosequen. ne coram malicia illis prodesse, & foventibus bonum ius nocere valeat, ad fructuum, reddituum, & proventuum dictorum beneficiorum per eos perceptorum restitutionem, ac expensarum in litibus hujusmodi factarum refectionem, omniaque & singula damna & interesse in quibus condemnati fuerint, si non cessissent vel resignassent, per iudices tam ordinaria quam delegata, vel alia auctoritate fungentes, coram quibus lites ipsas pro tempore pendere seu moveri contigerit, condemnandos fore, & condemnari debere, ac ad id teneri & obligatos esse, ipsosque ad ac etiam in dictis beneficiis successores quoscunque ad partitionem sententiae, seu sententiarum, ac litterarum executoriarum pro tempore latorum, seu latorum, & decretarum, a quibus appellare non liceat, ad restitutionem, seu relaxationem possessionis, ac fructuum, reddituum, & proventuum, necnon refectionem expensarum, ac damnorum, & interesse hujusmodi, perinde ac si contra eosdem successores sententia seu sententiae latae, & litterae executoriales hujusmodi decretae fuissent, cogi & compelli. Sic tamen, quod postquam alter ipsorum sententiae, seu sententiae, ac restitutioni, vel relaxationi possessionis, & fructuum, reddituum, & proventuum, necnon damnorum & interesse hujusmodi refectioni, aliisque praemissis realiter & cum effectu paruerit, alter deluper molestari non possit.

Pius Quintus.

Lite pendente fructus & distributiones beneficiorum Ecclesiasticorum iudice sequestrari debent.

CAP. II.

Ordini nobis est lites minere, & a laboribus subditos, maxime personas Ecclesiasticas divino cultui deditas, relevare. Sane cum (sicut accepimus) in plebibus cathedralibus & collegiatis Ecclesiis, earum constitutionibus & statutis etiam a sede Apostolica approbatis & confirmatis cautum sit, quod occurrentibus litibus & controversiis inter provisos de dignitatibus, officiis, canonicatibus, & praebendis, portionibus, & praemissionis, ceterisque beneficiis Ecclesiasticis qualitercunque

a Sequestrum non debet concedi, nisi ius illud petenti appareat. l. circa proponas. C. de bon. auct. iud. possid. l. si is a quo. ff. ut in poss. lega. Nam si is qui petit sequestrum nisi iuris habeat, sequestrum non fiet.